

תקציר

טבורי נחשב לאחד התז"ים המשובחים בעולם כפרי טרי המקובל ביותר למאכל. השם טבורי, נגזר מנוכחות "פרי" נוסף קטנטן המובלע בתחתית הפרי. מבין התז"ים, הטבורי הוא הזן עם תחום בית גידול מצומצם יחסית. הוא גדל בעיקר באזורים סובטרופיים וים תיכוניים. בישראל בכלל ובאזור הצפון בפרט מתפתח לאחרונה גידול תז"ים טבוריים ממספר מינים כמו ניו-הול, סמי, ראוסטנברג וקרה-קרה. התפתחות (גדילה) של אותו פרי טבורי מהווה לעיתים קרובות בעיה, לאור גידול לא-רגולרי הפוגע בקליפת הפרי הראשי גורמת לקרעים בקליפה וחושפת את הפרי לכניסת מזיקים והתפתחות פטריות שונות, מעבר לפגיעה הוויזואלית הפוסלת לרוב את הפרי לשיווק. פגיעה זאת דומה לדעתנו לבעיות קליפה אחרות הגורמות עקב בעיות גידול פיזיקליות בקליפה להתפתחות סדקים בקליפה המובילה בזנים שונים לתופעות של היסדקות ו/או היבקעות פרי (fruit splitting or cracking) (Cronje et al. 2014). חומרי הצמיחה שהראו את ההשפעה גדולה ביותר הם 2-4-D (Greenberg et al. 2006, Stander et al. 2017) וג'יברלין (Garcia-Luis et al. 1994).

מטרת המחקר - לבחון השפעת חומרי צמיחה על סגירת הטבור והעלאת איכות הפרי

שיטות וחומרים

המחקר מבוצע בפרדס גדות בשני זנים סמי וקרה-קרה. בכל אחד מהזנים ייושמו החומרים הבאים בשיא הפריחה :

1. סופרלון (BA+GA (4+7).

2. אלפאנול סופר (NAA).

3. מקסים (TPA 3-5-6).

4. ציטרוס פיקס (D-2-4).

5. ביקורת

מדידות

1. בקטיף ייקטף כל עץ בנפרד וכל פירותיו ימוינו בשטח למדידת :

א. מספר הפירות לעץ

ב. מיון כלל הפרי לפי גודל.

ג. מיון פירות עם טבור מוגדל/פגוע.

תוצאות השנה הראשונה כפי שמופיעות בטבלאות 1+2 מראות על יתרון (לא מובהק) לשימוש בציטרוספיקס על מופע הטבור בשני הזנים שנבחנו

טיפול	מס פירות לעץ	ק"ג לעץ	משקל פרי ממוצע	טבור סגור	טבור קטן	טבור בינוני	טבור גדול
ציטרוספיקס	a	100.7	a	230	310	164	96
אלפטין	a	93.7	a	64	346	238	152
מקסים	a	82.3	a	42	387	182	89
סופרלון	a	80.1	a	47	337	239	177
ביקורת	a	81.3	a	56	373	232	139

טבלה 1 - תוצאות קטיף קרה קרה 2018 – פרדס גדות

טיפול	מס פירות	ק"ג	משקל	טבור סגור	טבור קטן	טבור בינוני	טבור גדול
ציטרוספיקס	a	32.1	a	50.1	a	19.1	a
אלפטין	a	40.4	a	46.4	ab	26.9	a
מקסים	a	33.8	a	29.5	b	27.0	a
סופרלון	a	26.6	a	27.8	b	18.4	a
ביקורת	a	31.6	a	28.3	b	29.9	a

טבלה 2 - תוצאות קטיף ניוהול 2018 – פרדס גדות

מסקנות והמלצות להמשך המחקר:

לאור היתרון הבולט של החומר ציטרוס פיקס התחלנו לבדוק כבר השנה ריכוזים שונים של אותו חומר. בחינת החומרים הנוספים מבוצעת שנה שנייה שלאחריה (אם לא יהיה שינוי) נתמקד בחומר ציטרוספיקס ונבחן ריכוזים ומועדים שונים החומר.